

DPA/02-50-9-1552/25
Sarajevo, 18.11.2025.godine

Parlament Federacije
Predstavnički/Zastupnički dom
Hamdije Kreševljakovića br. 3,
71000 Sarajevo

n/r Dragan Mioković, predsjedatelj

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 24-11-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	- 02 -	694	/25

Predmet : Odgovor na zastupničko pitanje – zastupnika Admira Čavalića
Veza: Vaš akt broj: 05/1-02-694/25 od 10.11.2025. godine

Poštovani,

Na osnovu Vaše molbe za odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Admira Čavalića koje se odnosi na tačan obim nedeminiranih površina na području Federacije BiH u prilogu dostavljamo tabelu ukupnih sumnjivih površina po kantonima, gradovima i općinama (januar 2025. godine – Izvještaj o PMD za 2024. godinu).

Bosna i Hercegovina se već dugi niz godina suočava s ozbiljnim izazovima u procesu humanitarnog deminiranja. Iako se određeni kapaciteti osiguravaju putem Oružanih snaga BiH (bataljona za deminiranje), entitetskih uprava civilne zaštite, vlastita izdvajanja iz proračuna i dalje su znatno ispod potrebne razine obzirom na razmjere minske kontaminacije u zemlji. Donatorska sredstva nisu dovoljna, potrebno je izdvojiti finansijska sredstva iz proračuna entiteta, kantona i općina kako bi se Bosna i Hercegovina oslobodila od mina.

S poštovanjem,

Prilog:

1. Tabela sumnjive površine FBiH

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a

**FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - UKUPNA SUMNJIVA POVRŠINA PO KANTONIMA, GRADOVIMA I
OPĆINAMA - JANUAR/SIJEČANJ 2025 GODINE**

Kanton	Grad/Općina	Sumnjiva površina m ²
UNSKO-SANSKI	Bihać	39,382,256
	Bosanska Krupa	19,785,290
	Bužim	1,524,543
	Ključ	2,003,840
	Sanski Most	14,802,722
	Velika Kladuša	9,784,145
UKUPNO UNSKO-SANSKI KANTON:		87,282,796
POSAVSKI	Domaljevac Šamac	1,563,984
	Odžak	6,790,707
	Orašje	4,699,209
UKUPNO POSAVSKI KANTON:		13,053,900
TUZLANSKI	Banovići	2,655,051
	Čelić	6,626,492
	Doboj Istok	332,358
	Gračanica	7,499,968
	Gradačac	2,733,910
	Kalesija	7,138,445
	Kladanj	8,494,474
	Lukavac	8,277,494
	Sapna	14,017,305
	Srebrenik	26,925
	Teočak	1,940,637
	Tuzla	6,320,113
	Živinice	461,441
UKUPNO TUZLANSKI KANTON:		66,524,613
ZENIČKO-DOBOJSKI	Breza	412,088
	Maglaj	18,710,531
	Olovo	22,115,547
	Tešanj	2,199,748
	Usora	2,336,956
	Vareš	15,706,657
	Visoko	8,331,234
	Zavidovići	31,752,762
	Zenica	4,813,313
	Žepče	5,368,660
UKUPNO ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON:		111,747,496
BOSANSKO-PODRINJSKI	Foča FBiH	12,809,892
	Goražde	19,009,284
	Pale FBiH	10,700,045
UKUPNO BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON:		42,519,221
SREDNJE-BOSANSKI	Bugojno	12,828,836
	Busovača	4,489,675
	Dobretići	6,581,818
	Donji Vakuf	19,926,981
	Gornji Vakuf / Uskoplje	19,311,647
	Jajce	10,918,338

**FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - UKUPNA SUMNJIVA POVRŠINA PO KANTONIMA, GRADOVIMA I
OPĆINAMA - JANUAR/SIJEČANJ 2025 GODINE**

Kanton	Grad/Općina	Sumnjiva površina m ²
	Kiseljak	3,600,545
	Novi Travnik	3,318,434
	Travnik	13,812,116
	Vitez	4,670,919
UKUPNO SREDNJE-BOSANSKI KANTON:		99,459,309
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI	Čapljina	381,931
	Jablanica	5,110,904
	Konjic	73,446,396
	Mostar	21,022,149
	Neum	2,153,931
	Prozor-Rama	5,695,462
	Ravno	13,555,111
	Stolac	5,145,630
UKUPNO HRECEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON:		126,511,514
SARAJEVSKI	Hadžici	5,314,988
	Ilijaš	22,888,303
	Novi Grad Sarajevo	61,154
	Trnovo	20,451,337
UKUPNO SAAJEVSKI KANTON:		48,715,782
KANTON 10	Bosansko Grahovo	16,204,272
	Drvar	12,616,228
	Glamoč	10,395,177
	Kupres	11,676,714
	Livno	5,528,677
	Tomislavgrad	1,961,760
UKUPNO KANTON 10:		58,382,828
UKUPNA SUMNJIVA POVRŠINA FEDERACIJE BiH:		654,197,459

BOSNIA AND HERCEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL ADMINISTRATION OF CIVIL PROTECTION

Broj: 10-02-2-511-1/25

Datum: 20.11.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM

– n/r predsjedavajućeg, Dragan Mioković
n/r zastupnika, dr.sc. Admir Čavalić

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 21.11.2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	694	125

PREDMET: Zastupničko pitanje, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj 05/1-02-694/25 od 10.11.2025. godine;

U oblasti deminiranja i uklanjanja neeksplozivnih ubojnih sredstava Federalna uprava civilne zaštite (u daljem tekstu: Uprava) vrši poslove utvrđene u Zakonu o deminiranju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 5/02 – u daljem tekstu: Zakon). U članu 13. navedenog zakona propisano je da će entitetske vlade da definišu nadležnosti i odgovornosti civilne zaštite u poslovima deminiranja.

Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10) utvrđeno je da poslove koji se odnose na problematiku uklanjanja mina i NUS-a vrše timovi za deminiranje na način regulisan ovim propisom, Standardom za uklanjanje mina i NUS-a u Bosni i Hercegovini i Standardnim operativnim procedurama uklanjanja i uništavanja NUS-a, koje donosi direktor Uprave.

Smanjenje zagađenosti prostora minama i eksplozivnim sredstvima zaostalim iz rata uvršten je među tri osnovna strateška cilja Uprave, a koji se provodi putem Sektora za organizaciju deminiranja i uništavanje eksplozivnih sredstava. Sektor je nadležan je za poslove protivminskih akcija za koje je akreditovana Uprava, a koje provodi putem Odsjeka za deminiranje i Odsjeka za neeksplozivna ubojna sredstva (NUS).

U dosadašnjem periodu od 1998 do danas Sektor za organizaciju deminiranja i uklanjanje eksplozivnih sredstava (UES) Uprave je realizovao 558 projekata deminiranja ukupne površine 19.474.612 m², pri čemu je pronađeno 3.824 protupješačkih mina, 660 protutenkovskih mina i 57.535 NUS-a. Pored toga, novom metodom protuminskih akcija „Land release“ Uprava je realizirala 12 zadataka, kojima je vraćeno na upotrebu 19.001.451 m².

Značajan doprinos Uprava je dala i u realizaciji ispunjenja obaveza Bosne i Hercegovine prema Konvenciji o zabrani proizvodnje, upotrebe, skladištenja i transfera kasetne municije i njenoj ratifikaciji 2010.godine, kojom se Bosna i Hercegovina obavezala da očisti sva preostala poznata područja s kasetnom municijom, zaključno sa 1. septembrom 2023. godine. Ovaj rok je, prema podacima Centra za uklanjanje mina u BiH (u daljem tekstu: BHMACH) ispoštovan i Bosna i

Hercegovina je od septembra 2023. godine zvanično očistila i predala na korištenje sve poznate lokacije koje su bile kontaminirane kasetnom municijom.

Prema članu 9. tačka 1. stav (a) Zakona, kao stručna služba Komisije za deminiranje u BiH, BHMACH ima nadležnost da održava i vodi centralnu bazu podataka o minskim poljima i kapacitete za mape. Podaci iz centralne baze podataka i minskim poljima nisu stalno dostupni Upravi, kao ni drugim zainteresovanim subjektima u Bosni i Hercegovini, pa je iz toga razloga nemoguće praviti procjene, planove i rokove za završetak deminiranja preostalih područja na bilo kojem nivou, već je sav taj proces najvećim dijelom usmjeren na BHMACH kao stručnu službu Komisije za deminiranje u BiH.

Prema zadnjim, nama dostupnim podacima dobijenim od strane BHMACH-a, zaključno sa 30.06.2025. godine ukupna minsko sumnjiva površina na prostoru Federacije BiH iznosi 650,28 km², a pregled minsko sumnjive površine po kantonima je prikazan u sljedećoj tabeli:

ADMINISTRATIVNI NIVO	Sumnjivo opasna površina I kategorija km ²	Sumnjivo opasna površina II kategorija km ²	Sumnjivo opasna površina III kategorija km ²	Ukupna sumnjiva opasna površina km ²
UNSKO SANSKI	32,96	30,67	18,40	82,04
POSAVSKI	2,72	8,25	1,88	12,85
TUZLANSKI	12,48	15,32	38,88	66,68
ZENIČKO DOBOJSKI	25,72	11,58	74,93	112,23
BOSANSKO PODRINJSKI	2,35	7,71	32,37	42,43
SREDNJE BOSANSKI	19,99	36,09	42,17	98,25
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI	10,05	21,96	94,52	126,53
ZAPADNO HERCEGOVAČKI	0,00	0,00	0,20	0,20
SARAJEVO	14,28	10,14	23,69	48,12
KANTON 10	6,81	9,81	44,32	60,94
FEDERACIJA BiH	127,38	151,53	371,36	650,28
BRČKO DISTRIKT	0,00	0,00	0,00	0,00
REPUBLIKA SRPSKA	50,99	51,03	50,28	152,29
Ukupno	178,37	202,56	421,64	802,57

Važno je napomenuti da u Bosni i Hercegovini od početka provođenja humanitarnog deminiranja do danas za strateško planiranje u oblasti uklanjanja mina isključivo se koriste podaci o minsko sumnjivoj površini, a koja nije isto što i potvrđeno opasna površina, odnosno površina gdje je prisutnost mina već dokazana na osnovu direktnih dokaza o postojanju mina. Iz dosadašnjih podataka i iskustava o pronađenim minama i definiranih potvrđeno opasnih površina može se zaključiti da stvarno minirane površine u Bosni i Hercegovini predstavljaju manje od 5 % minsko sumnjivog područja.

Iz tog razloga Sektor za organizaciju deminiranja i UES Uprave je u više navrata prethodnih godina inicirao potrebu da BHMACH vlastitim kapacitetima i/ili uz pomoć entitetskih uprava civilne zaštite i deminerskih kapaciteta OS BiH (zvaničnih nacionalnih struktura za deminiranje vrši terenska izviđanja podataka o miniranosti područja tehničkim metodama, odnosno da se na taj način potvrde ili odbace informacije o minskoj situaciji koju BHMACH posjeduje (zapisnici o postavljenim minskim zaprekama, izjave vjerodostojnih svjedoka miniranja i slično), sa ciljem što preciznijeg utvrđivanja stvarno miniranih površina. Smatramo da provođenje ovakve inicijative značajno bi moglo smanjiti sadašnju veličinu minsko sumnjivog područja u BiH, a time i na prostoru Federacije BiH. Time bi se mogla znatno preciznije definirati stvarno minirana površina, što bi mogao biti jak motiv da domaći ili međunarodni

finansijeri protuminskih aktivnosti u BiH osiguraju neophodna sredstva za finansiranje projekata deminiranja. Međutim do sada ova inicijativa nije naišla na razumjevanje da bi se primjenjivala u praksi.

S obzirom da je prema članu 11. stav 1. tačka d) i e) Zakona u nadležnosti Ureda BHMACH - a priprema prijedloge prioriteta za operacije deminiranja i izdavanje radnih zadatka, kao i predlaganje Liste prioriternih zadataka vladi entiteta, obavještavamo Vas da pregled svih lokacija za deminiranje u Bosni i Hercegovini, pa tako i na području Federacije BiH je u nadležnosti BHMACH-a, te Vas upućujemo da se za ove podatke obratite BHMACH-u.

Što se tiče planova, procjena i rokova za završetak deminiranja preostalih područja, možemo reći da je dana 22.07.2025. godine u organizaciji Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine održan Koordinacijski sastanak o procesu deminiranja u Bosni i Hercegovini gdje je direktor BHMACH-a prezentovao tri moguća modela rješavanja problema mina u Bosni i Hercegovini i to:

1. Bosna i Hercegovina slobodna od mina do kraja 2031. godine
(Najpovoljniji scenarij koji je teško ostvariv)

Finansijska sredstva za protivminsko djelovanje u ukupnom iznosu od 93.932.652 KM na godišnjem nivou. Udio očekivanih domaćih sredstava je 50% kao i 50% donatorskih sredstava uz dodatna sredstva BHMACH-a-budžet BHMACH-a od 9.500.000 KM godišnje. Usvojen Zakon o protivminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini koji je usaglašen sa IMAS i koji sadrži norme kojima se može ubrzati proces deminiranja. Povećan broj radnih mjesta u BHMACH-u/radna mjesta se popunjavaju blagovremeno. BHMACH opremljen materijalno tehničkim sredstvima uključujući i službena vozila za specijalizovane namjene. Svi deminerski kapaciteti u Bosni i Hercegovini angažovani u punom kapacitetu. Step en angažovanja, produktivnost i efikasnost kapaciteta na državnom i entitetskom nivou u cjelosti izjednačena sa organizacijama iz nevladinog sektora.

2. Bosna i Hercegovina slobodna od mina do kraja 2035. godine
(Dosta realan i moguće ostvariv scenarij)

Finansijska sredstva za protivminsko djelovanje u ukupnom iznosu od 52,350,000 KM na godišnjem nivou. Udio očekivanih domaćih sredstava je 50% kao i 50% donatorskih sredstava uz dodatna sredstva BHMACH-a-budžet BHMACH-a od 9,000,000 KM godišnje. Nije došlo do povećanja broja radnih mjesta/broja izvršilaca u BHMACH-u, ali se postojeća upražnjena radna mjesta popunjavaju blagovremeno/obuke na zadovoljavajućem nivou. Opremljenost BHMACH-a na zadovoljavajućem nivou. Iako nije izjednačen sa organizacijama iz nevladinog sektora, u velikoj mjeri je povećan angažman deminerskih kapaciteta na državnom, odnosno entitetskom nivou.

3. Bosna i Hercegovina slobodna od mina 2042. godine
(Scenarij koji nam sledi ukoliko ostanemo na sadašnjem stanju)

Ukoliko se protivminske aktivnosti nastave odvijati pod uslovima i okolnostima pod kojima se trenutno implementiraju protivminske aktivnosti u Bosni i Hercegovini. Uz nedostatke u pogledu zakonskih normi, poteškoće u pogledu ljudskih kapaciteta i materijalno tehničkih sredstava, finansijska sredstva koja se izdvajaju za

protivminsko djelovanje nisu dovoljna za ostvarenje značajnijih rezultata i realizaciju planiranih aktivnosti u pogledu vraćanja površine.

Sva tri modela su prvenstveno usmjerena na veličinu finansijskih izdvajanja za deminiranje minsko sumnjivih područja u Bosni i Hercegovini. Predstavnik Vlade Federacije Bosne i Hercegovine imenovan iz Uprave na ovom sastanku je tom prilikom istakao sljedeće:

Proces deminiranja u BiH od rata do danas mogao bi se podijeliti u tri faze i to:

1. Prva faza – vojno deminiranje koje je provođeno neposredno poslije rata, a koje nije polučilo kvalitetne rezultate, jer se deminirane površine nisu mogle vratiti u civilnu upotrebu iz razloga što je pri vojnom deminiranju jedan broj mina na tretiranim površinama ostao neuklonjen;

2. Druga faza – humanitarno deminiranje koje se provodilo u početku isključivo metodom čišćenja, a kasnije i tehničkog izviđanja i koje je dalo dobre rezultate na potvrđeno miniranim površinama koje su u to vrijeme bile česta pojava u urbanim dijelovima brojnih gradova u BiH kao što su Sarajevo, Mostar, Bihać, Goražde i slično.

3. Treća faza – “Land Release” ili vraćanje površine koje se provodi od 2014. godine u Bosni i Hercegovini.

Tom prilikom naglašeno je da je potrebno promijeniti dosadašnji narativ da je glavni razlog stagnacije procesa deminiranja nedostatak finansijskih sredstava, već da se trebamo suočiti sa organizacionim problemima u procesu deminiranja. Neosporna je činjenica da Bosna i Hercegovina ima izuzetno veliku minsko sumnjivu površinu, a da na osnovu dosadašnjih iskustava možemo konstatovati da je stvarno minirana površina svega oko 5% procijenjene minsko sumnjive površine. U tom smislu postoje značajne mogućnosti da se tehničkim metodama nakon provedenog netehničkog izviđanja (NTI) značajno smanji sadašnja minsko sumnjiva površina koja trenutno iznosi u BiH oko 802 km², a u Federaciji BiH oko 650 km². Činjenica je da su mine u BiH uglavnom locirane u manje skupine mina. Ozbiljan nedostatak je da proces izviđanja koje provodi BHMACH, odnosno informacije iz minskih zapisnika i informacije od vjerodostojnih svjedoka miniranja nisu predmet provjere tehničkim metodama, pa da kao rezultat te provjere možemo ih prihvaćati kao vjerodostojne informacije ili odbacivati u slučaju da se deminerskim metodama ne potvrdi njihova valjanost. Provjera tih podataka omogućila bi preciznije lociranje stvarno miniranih površina. U Republici Hrvatskoj koja je ove godine najavila potpuno rješavanje problema mina, taj je proces odavno prihvaćen i nejasno je zašto se u BiH ne koriste iskustva Hrvatske kao susjedne zemlje i zemlje sa sličnim problemom mina kao što je u BiH.

Još jedan važan problem je vrlo spor proces pripreme dokumentacije za izvođenje protivminskih akcija. Zadnjih godina dešava se da se za pojedina minsko sumnjiva područja treba čekati i više od godinu dana za izdavanje dokumentacije za deminerske zadatke.

Kao primjer organizacije procesa deminiranja je činjenica da je općina Hadžići u posljednjih nekoliko godina izdvajala značajna sredstva za deminiranje (oko 300.000 KM na godišnjem nivou - sa mogućnošću povećanja) preostalih minsko sumnjivih područja na svom području, a da im BHMACH nije ponudio niti jedan preostali projekat za izvođenje protivminskih akcija na području općine Hadžići.

Smatramo da je potrebno da se svi nivoi vlasti od lokalnog do državnog nivoa značajnije uključe u finansiranje deminiranja u BiH, a pogotovo zbog činjenice da brojne lokalne zajednice, kao i kantoni u zadnjih 30 godina su izdvajali vrlo mala ili nikakva finansijska sredstva za deminiranje i da je proces deminiranja doživljavao kao proces kojim treba da se bave strani donatori.

Privremeno postavljeni

DIREKTOR

Aldin Brašnjić

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. a/a.